

Stanovisko

odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra

č. 37/2009

Označení stanoviska: Osvobození územních samosprávných celků od správních poplatků

Právní předpis: zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích

zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

Ustanovení: § 9 odst. 1 písm. c) zákona č. 368/1992 Sb.

§ 8 odst. 1 písm. c) a § 8 odst. 2 písm. c) zákona č. 634/2004 Sb.

Související práv. předpisy: -

Klíčová slova: správní poplatky, osvobození od správních poplatků

Datum zpracování: 1. listopad 2009 (aktualizace 1. ledna 2014)

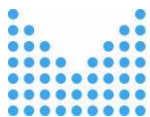
Dotaz: *Jak jsou osvobozeny územní samosprávné celky od placení správních poplatků podle nového zákona č. 634/2004 Sb. ve srovnání se zákonem č. 368/1992 Sb.?*

Stanovisko:

S účinností od 16. ledna 2005 byl stávající zákon o správních poplatcích č. 368/1992 Sb. nahrazen novou právní úpravou obsaženou v **zákoně č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích**. Osvobození od správních poplatků, vztahující se k územním samosprávným celkům, je upraveno v **ustanovení § 8 odst. 1 písm. c) a v ustanovení § 8 odst. 2 písm. c) tohoto zákona**.

Podle § 8 odst. 1 písm. c) zákona jsou **od poplatků osvobozeny územní samosprávné celky a jejich orgány, požadují-li provedení úkonů souvisejících s výkonem státní správy, kterým jsou pověřeny**. Podle § 8 odst. 2 písm. c) zákona jsou **od poplatků osvobozeny úkony pro orgány územního samosprávného celku, prováděné úřadem téhož územního samosprávného celku**.

S ohledem na sdělení Ministerstva financí č. j. 53/14 856/2005-534 ze dne 20. ledna 2005 je třeba uvedené ustanovení vykládat následujícím způsobem:

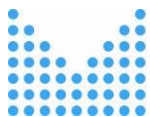

- 1) Osvobození se vztahuje na všechny územní samosprávné celky (obce, kraje, hl. m. Prahu), a to včetně jejich orgánů.
- 2) Osvobození se vztahuje na správní poplatek, který by jinak byl územní samosprávný celek povinen platit, pokud se požadovaný úkon týká výkonu státní správy, kterým je tento žádající samosprávný celek ze zákona pověřen (žádost tedy podává jako orgán vykonávající státní správu). V tomto případě je pro osvobození od poplatku lhotejné, zda požadovaný úkon má vykonat orgán jiného územního samosprávného celku či orgán státní správy.
- 3) Osvobození se nevztahuje na správní poplatek, jestliže územní samosprávný celek nežádá o provedení určitého správního úkonu v souvislosti se svěřeným výkonem státní správy, ale v souvislosti se svou samostatnou působností. Skutečnost, že úkon má provést jiný orgán územního samosprávného celku, který v tomto případě vykonává přenesenou působnost (svěřenou státní správu), je irelevantní.
- 4) Jestliže územní samosprávný celek žádá o provedení správního úkonu svůj vlastní úřad, pak je tento úkon od správního poplatku osvobozen vždy, lhotejno, zda je požadován úkon v souvislosti s výkonem samostatné nebo přenesené působnosti.

Shrneme-li, pak **územní samosprávný celek je osvobozen od správního poplatku tehdy, jestliže žádá v souvislosti s výkonem své přenesené působnosti, nebo tehdy, jestliže žádá o provedení úkonu svůj vlastní úřad (pak je lhotejné, zda tak činí v souvislosti s výkonem své přenesené či samostatné působnosti)**. Souvislost s výkonem státní správy tedy nadále musí být dána u žádajícího územního samosprávného celku (nejde-li o případ podle § 8 odst. 2 písm. c/). Naopak **poplatku budou podléhat ty úkony vykonávané orgánem jiného územního samosprávného celku, jestliže žadatelem o provedení tohoto úkonu je územní samosprávný celek jednající v rámci své samostatné působnosti**.

Podle ustanovení **§ 9 odst. 1 písm. c) zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění do 15. ledna 2005**, byly od správního poplatku osvobozeny **územní samosprávné celky za úkony, týkající se výkonu státní správy, kterým jsou pověřeny**.

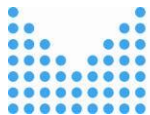
Toto ustanovení bylo třeba vykládat v souladu se sdělením Ministerstva financí č. j. 534/137 326/2002 ze dne 20. ledna 2003, publikovaným ve Finančním zpravodaji č. 2/2003,

v souladu s dopisem Ministerstva financí č. j. 534/64 281/2003 ze dne 24. července 2003 a v souladu s dopisem Ministerstva financí č. j. 534/99 731/2003 ze dne 30. ledna 2004, takto:

- 1) Osvobození se vztahovalo na všechny územní samosprávné celky (obce, kraje, hl. m. Prahu), a to včetně jejich orgánů.
- 2) Osvobození se vztahovalo na správní poplatek, který by jinak byl územní samosprávný celek povinen platit, pokud se požadovaný úkon týkal výkonu státní správy, kterým byl tento žádající samosprávný celek ze zákona pověřen. V tomto případě bylo pro osvobození od poplatku lhotejné, zda požadovaný úkon vykonával orgán tohoto územního samosprávného celku, jiného územního samosprávného celku či orgán státní správy; souvislost s výkonem státní správy zde musela být dána u žádajícího územního samosprávného celku.
- 3) Osvobození se vztahovalo na správní poplatek, který by jinak byl územní samosprávný celek povinen platit, pokud se požadovaný úkon týkal výkonu samostatné působnosti tohoto žádajícího územního samosprávného celku, jestliže měl tento požadovaný úkon provést jiný územní samosprávný celek. Souvislost s výkonem státní správy zde byla dána u územního samosprávného celku, který měl pro žádající územní samosprávný celek daný úkon vykonat.
- 4) Územní samosprávný celek proto nebyl osvobozen od správních poplatků v případě, že se požadovaný úkon týkal výkonu samostatné působnosti tohoto územního samosprávného celku a současně jestliže měl úkon provést orgán státní správy (nikoli orgán územního samosprávného celku, na který byl výkon státní správy delegován).
- 5) Jestliže územní samosprávný celek (např. obec, resp. její orgán) žádal provedení úkonu po svém vlastním orgánu (např. po svém obecním úřadu), pak byl tento úkon osvobozen od správního poplatku vždy, neboť orgán územního samosprávného celku, který měl úkon provést, vykonával státní správu (přenesenou působnost). Pro toto osvobození bylo irelevantní, zda žádající územní samosprávný celek požadoval provedení úkonu v souvislosti s výkonem státní správy či v souvislosti s výkonem samosprávy (jedná se o specifický případ osvobození popsaného v bodě 3).

Vzhledem k tomu, že poplatky podle zákona o správních poplatcích vybírají orgány územních samosprávných celků tehdy, pokud vykonávají státní správu, lze shrnutím dospět k závěru, že podle původní právní úpravy **byl územní samosprávný celek osvobozen od**

správního poplatku ve všech případech (lhostejno, zda o provedení úkonu žádá v rámci své přenesené či samostatné působnosti), **pokud žádal o provedení určitého úkonu jiný územní samosprávný celek, neboť územní samosprávný celek, který měl úkon podléhající správnímu poplatku provést, jednal vždy v rámci pověřeného výkonu státní správy (přenesené působnosti). Pokud žádal o provedení úkonu orgán státní správy, byl tento úkon osvobozen od správního poplatku jen, pokud se jednalo o úkon související s výkonem jeho přenesené působnosti.**

Srovnáním obou právních úprav dospějeme k závěru, že **poplatku od účinnosti nového zákona o správních poplatcích podléhají i úkony vykonávané orgánem jiného územního samosprávného celku, jestliže žadatelem o provedení tohoto úkonu je územní samosprávný celek jednající v rámci své samostatné působnosti.** Bude-li tedy např. obec žádat o vydání stavebního povolení stavební úřad jiné obce, pak tento úkon od 16. 1. 2005 podléhá příslušnému správnímu poplatku, neboť žádající obec nežádá o stavební povolení v rámci jí svěřeného výkonu státní správy.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni aktualizace
 - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-